

službo božjo, grešniki odvezo, umirajoči tolažila sv. vere, mrliči krščanski pokop. Zato pa so frajmaurerji s pomočjo lutrovecv Švicarjem pomagali do civilnega zakona, ki tako dolgo trpi, dokler se mož žene ali ona njega ne navolji ter druge zaveze ne izbere. Švicarji še se bodo kedaj kesali!

Svetoletne procesije so luteranski in frajmaurerski ministri na Pruskem, Bavarskem, Badenskem prepovedali, kar je tamošnje Katoličane silno razžalilo in razdražilo.

Procesija na Telovo brez mešnika. V nekem mestu na Pruskem so Katoličani se zbrali na Telovo v svoji krasno okinčani cerkvi. Več tisoč njih je stopilo v procesijo ter so pevaje in na glas moleči šli iz mesta med njive in travnike. Zvonovi so zvonili, možnarji pokali, belo oblečene device so sipale cvetlice na pot. Ali njega, kateremu je vse to veljalo. — Jezusa Kristusa v Sv. Reš. Teslu — ni bilo med njimi. Prostor pod nebom bil je prazen, ker so pruski volkovi vernim ovčicam pastirja, fajmoštra s kaplanom vred, vzeli in zaprli. Nek mladenič je bral 4 evangelja in molil navadne molitve. Potem so se vsi vrnili v cerkvo in zapeli: Bog mi tebe hvalimo.

Angelj varuh. Na Rudolfovi železnici je konduktar pregledoval vožnje listke. Pri odpiranju nekega kupeja se mu je zdelo, da mu je nekaj mimo nog zletelo, pa ni daleč pazil. Pred seboj je imel hišno, ki je potovala s gosposkimi otroci.

Čez nekoliko časa se le zapazi, da njej manjka najmlajše, komaj 2 leti staro dete. Sedaj ustavi vlak in pojdejo deteta iskat. To pa je mirno in popolnem zdravo ležalo ob železniškem jezi. Ko bi se le nekoliko ganilo, bi raz jeza padlo v globoko, deročo reko Anizo.

Društvo sv. Cecilije za povzdigo cerkvene glasbe i petja v graški škofiji se je 3. junija slovesno pričelo v Bruku. Navzočih bilo je 200 ljudi, med njimi: graški škof, grofa d'Avernas in Wurmbrand, 10 dekanov, zastopniki skoro vseh samostanov, mnogo duhovnikov in učiteljev. Lep začetek je storjen za povzdigo božje časti. Na uspehu ni dvomiti. In mi Slovenci??

Gospodarske stvari.

Turščica izvrstna zelena klaja. (Krma).

Od vseh razumnih kmetovalcev se pripoznava, da je za uspešno živinorejo treba za obilno in dobro klajo skrbeti. Med vsemi klajnimi rastlinami pa je turščica jedna najbolj izvrstnih. Vendar se pa ravno v ta namen še vse premalo pozna in prideluje. Kjer se je začela enkrat sejati, tam se njena vrednost hitro spozna in pripozna. To je najbolj iz tega jasno, da so se sejanja turščice za zeleno klajo tudi v severnih, turščici manj prikladnih in ugodnih deželah, krepko poprijeli. Iz začetka so bili sicer nekoliko v skrbeh, da bi

se jim turščica ne obnesla, ker je bolj v južnih pokrajinah ta rastlina doma. Ali skušnje so kmalu pokazale, da kot zelena klaja tudi v bolj severnih in hladnejših krajih dobro stori.

Najbolj sodi za turščico rodovitna ilovnata zemlja. Tudi globoka, topla, srednja zemlja, ki je v zavetji pred ostrimi vetri, daje prav visoke pridelke. Vendar pa tudi na dobro obdelani peščenici zemlji, ki ni presuha, če se le skrbno poseje in v zemljo spravi, in da je prst brez plevela, prhka in globoko prerahljana, prav lepo raste. Na čisti in prhki zemlji je zadosti, ako se spomladi enkrat preorje polje, ki je bilo jeseni poprej izorano in je v nepovlačenih brazdah prezimovalo. V drugih primerlejih pa se polje spomladi dva- ali celo trikrat preorje. Gnoji se taka njiva ali jeseni, po zimi ali spomladi, vendar se mora prav močno pognojiti, ker turščica najmočnejšo pognojitev prenaša. Ker njej frišni hlevni gnoj dobro de, tako je mogoče z gnojem toploto nadomestiti, kar nje zemlji zavolj severne lege, manjka. Najboljše mesto za turščico je preorana praha. Mnogokrat njo sejejo tudi za krompirjem in drugimi okopavnimi sadeži; je toraj prednji sadež pred jaro ržjo. Čas setve sega od konca aprila do konca maja, tedaj vselej takrat, ko se že ponočnih mrazov več bati ni. Suho vreme je pri setvi potrebno. Kratko pred setvijo se njiva, kakor smo že gori omenili, večkrat preorje, povlači in z gladkim valjarjem povalja. Seje se ali iz roke, kakor drugo zrnje; le pregosto se ne sme sejati. Tako sejejo klajno turščico na Koroškem. Drugod postavim na Nemškem njo sejejo pa v brazde, ktere narejajo s posebnim plugom, ki ga „marker“, t. j. zaznamovalec imenujejo. Te brazde so po 50—60 ctm., t. j. blizu poldrugi črevelj vsaksebi. V brazdah se posamezna zrna $\frac{3}{4}$ čevlja vsak sebi posejajo in blizo palec ali dva globoko. V luknjice se potikate po dve zrna, s prstjo zasujete in potem se zemlja nekoliko zatepta. V nekterih krajih je vrana velika škodljivka za turščične njive, ker ne le zrna, ampak tudi mlade rastlinice rada izdira in zoblje. Od mnogih strani se je zoper to škodljivko nasvetovalo turščico za seme skozi 24 ur v katranovi vodi namakati. Ta voda se naredi, ako se vzame 1 del katrana (Ther) in 3 dele vode. Tako namočenega zrnja vrane res ne jejo, ali tem bolje njim diše mlade rastlinice, ki so iz tako namočene turščice pognale.

Najboljši pomoček zoper te škodljivke je in ostane puška. Ko se turščica po brazdah že pokaže, se mora okopati, kar se po 10—12 dneh zopet ponovi. Turščica raste zdaj precej hitro. Dobro njej de, ako se pozneje še enkrat okoplje. Na Nemškem njo začnejo pokladati meseca septembra do sred oktobra. Poznej se mora zavolj slane požeti, v snope povezati in po konci na njivi postaviti, tako da zamore veter prav redno skozi preprihivati. Če turščico še na steblo slana popari, tedaj zgubi mnogo na svoji vrednosti. Po-

žeti turščici pa slana ne škoduje. Posebno dobro klajo daje turščica za govejo živino, pred vsem drugim pa kravam mlekaricam. Da je zrelo turšično zrnje izvrstna krma konjem, je obče znana reč. Konji ga radi zobljejo in so po njem posebno lepega života. Prava krepilna krma pa sama turščica ni, ker ima premalo gnjilčevih snovi v sebi. Ali ker ima turščica mnogo sladkovine v sebi, njo živali radi jejo, in tiste, ki so turščico enkrat okusile, nje težko potem pogrešajo. Ker ima turščica trdno lupino in ker je precej debela, se mora pred pokladanjem zdrobiti. Če turščica ni popolnoma dozorela, nahajajo se v sredi zrn dostikrat male glivice, ki so dostikrat živini zelo škodljive. Zato je treba previdno ravnati in nikdar turščico samo živini pokladati, ampak vedno le z drugo krmo pomešano. Na Angleškem mešajo $8\frac{1}{2}$ kilogramov turščice z 5 kilogrami rezanja in ta se je kot najbolj primerna zmes pokazala. Tako mešanje ima pa tudi še to dobro, da mora konj zdrobljeno turščico bolj na drobno prežvekat, presliniti in potem v želodec bolj prekuhati. Če se to ne zgodi, napade živino dostikrat kolika, zlasti takrat, kadar je bila turščica spridena.

Dobro je sadnim drevesom tudi poleti gnojiti.

Tudi poleti se ne sme zamuditi sadnim drevesom gnojiti. Z gnojenjem se daje drevesom potrebne vlage in se zabranjuje, da sad ne odkapa; dalje se tudi sadje na drevesu viseče bolj popolnoma razvije in se tedaj več in lepšega sadja pridela. Zgodi se pa to lahko na več načinov. Ali se v obsegu korenin drn vzdigne, na zemljo dober, preležen gnoj potrosi in potem zopet z drnom zakrije; ali pa se tudi v obsegu korenin več lukenj v tla naredi in te potem z gnojnico nalijejo, kar se večkrat ponavlja. Na te luknje se potem lahko tudi pokrivala iz drna devajo. Tako se lahko vidi, kedar je gnojnica že posrkana, da se nje potem več dolije.

Laška detelja se imenuje rudeča ali krvava detelja, ker ima cvetje rudeče, kakor kri. Ljubi lahko, dobro, bolj suho zemljo. V mokri zemlji, v ilovici ne stori. Seje se najbolj na kako jesensko strnišče, sama kakor žito. V spomladi zraste precej zgodaj, veliko poprej, kakor katera druga. Zato njo že v prvi polovici maja kosijo, njivo pa potem porabijo še za koruzo, krompir, proso ali ajdo. Te prednosti njo priporočujejo posebno tistim gospodarjem, ki imajo malo klaje. Za seme se odloči nekaj take detelje, ki je v 2 tednih zrela.

Sejmovi 14. junija v Brežicah. 15. junija pri sv. Barbari, v Celji, v Kostivnici, v Mozirji, na Planini in pri št. Vidu. 22. junija pri sv. Jurji na južni železnici in v Šoštanji. 24. junija v

Konjicah, v Podsredi, v Šetalah, na Laškem, pri sv. Jurji pod Toborom in pri sv. Lenartu v Slov. gor. 30. junija v Gomilici, Rajhenbergu in Spod. Polskavi.

Dopisi.

Od sv. Petra pod sv. gorami. (Ogenj.) 2. junija okoli 9. ure začelo je goreti v Polji, v vasi k šentpeterski fari pripadajoči. Pogorelo je četrto stanov skrbnemu in poštenemu gospodarju J. Jazbecu. Razun stanov pokončal je hudi ogenj tudi veliko žita, slanine in mesa, 2 velika voza in več drugega orodja. Škoda iznaša do 2500 fl. Poškodovanec ni bil zavarovan. Akoravno je silni ogenj razsajal sredi vasi, vendar je prizanesel sosedom stanovom, čemur se je temveč čuditi, ker se poslopja cele vasi skoraj drugo drugega držijo. Da ni cela vas pogorela, to imajo zahvaliti Poljani najpoprej Bogu za mirno vreme, potem pa hitri pomoči farmanov in dragih sosedov Hrvatov. Hvale vredno obnašal se je pri gasenju ognja J. Štadler. Vse je šlo v lepem redu. Posebno so se pa izkazali naši dragi sosedi bratje Hrvati, kateri so bili skoraj prvi med branitelji. Prihruli so v velikem številu s svojim obče-spoštovanim načelnikom vrlim M. Brozom. Hvala vsem!

Konečno naj še omenim, da od vseh Poljskih gospodarjev — razun enega — nobeden ni zavarovan. Dragi Poljani! Resnobno Vas prašam: kdo je izmed Vas več strahu prestal, kedar Vam je sredi vasi goreči plamen skoraj strehe ližal, Vi kateri niste zavarovani, ali pa Vaš sosed Hudina Franc, kateri je pri „Sloveniji“ zavarovan? Sprevidite vendar enkrat korist zavarovalnega društva „Slovenije“ — Glejte! v domači fari imate zastopnika banke „Slovenije“ —; Idite tedaj k. M. Jazbecu, in si dajte zavarovati svoja poslopja. Premislite, kolikor denarja se na leto potepe brez nikakove koristi! Ali nebi boljše bilo 6, 9 fl. na leto podeliti za zavarovanje — kakor pa v strahu živeti? Ako že zavarovanega ogenj zadene, ima vsaj pripomoč od banke „Slovenije“. — Nezavarovanega pa čaka prazni žakelj in palica beraška! —

Se eno! Pri gasenju ognja je treba gasilnega orodja, med tem pa najbolj brizgalnice. Vsaka skrbna občina si je že priskrbel tako potrebnega orodja. Prašam slavno šentpetersko starešinstvo: kaj si priskrbelo za svojo občino? — nič! Za gasenje ognja ima cela 2 železna mačka in — nič druga. — Dá, tako je, denar se raztepa iz občinske blagajnice za druge nepotrebne reči; kar je pa silno potrebno, tistega pa noče pripraviti. Tako se po premodri samovolji mestnega šolskega oglednika g. Držiča — plačuje za prazno stanovanje na leto 140 for. in sicer za drugega učitelja. Ali, — še enega učitelja že 5 mesecev dobiti ne moremo. — Imamo dvojno šolsko poslopje; šole pa še pod enim nimamo! No, no: „tes is olles nah neien šulsec!“